

WIADOMOSCI WARSZAWSKIE

WE SRZODE DNIA 25. MAJA ROKU 1768.

Z TUREK

Z Carogrodu d. 19. Marca.

Listy z Bassora donoszą, iż okręty Angielskie przy brzegach onych stojące wyzły pod żagle dla przedsięwzięcia pewney tajemney wyprawy, pogłoska jest, iż do Arnaś udać się mają i tam skład Kupiecki założyć, gdyby zaś tego dokazać nie potrafili, tedy starać się będą wyspę Careok opanować. Okręt Hollenderki Hellepont nazwany od dwóch tygodni wiatru pomy-

ślnego tu czeka, mając udać się do Smirny, i tam rozmaite zabrawizy towary, nazad do Amsterdamu powrócić.

Z PORTUGALLII

Z Lisbony d. 29. Marca.

Dnia 19 tego miesiąca, z okazji imienia Królewskich była u Dworu Gala, a wieczorem Koncert. Hrabia d'Acunha Gubernator w Rio de Janeiro prezentowany był dnia 25 tego miesiąca Królowi Jmci. Tegoż samego dnia tu był przybył na okręcie z Kra-

iów onych powracającym. Okręt wojenny S. Antoni nazwany tegoż samego dnia po zakończonym swoim na morzu krążeniu, powrócił do rzeki *Tazu*. Dnia 20 przybył tu z *Cagliari* statek z 10 Sardyńskimi końmi od Xiężny Sabaudzkiej dla Królowej Jeynci przyślanemi. Tegoż samego dnia 4 Cudzoziemców z łóżek swoich do ścisłego więzienia zabrano, iaki ich występpek jest, dotąd nie wiadomo.

Z W Ł O C H

Z Ankony d. 9. Kwietnia.

Okręt wojenny Wenecki S. Karol nazwany od nawałności skolatany, blisko Miasta *Sinigaglia* zatonał, na tym okręcie z wschodnich Kraiów przychodzącym było towarów na milion dukatów Weneckich. Ten okręt miał armat 80, i ludzi 700, którzy wszyscy do jednego zginęli. Z Rzymu mamy: iż Kardynała Jmci *Pallavicini*, który już zupełnie ozdrowiał, codzień nie się tam spodziewają. Kardynał Jmć *Oddi* mimo wiek swój nader podeszły, także przyszedł do zupełnego zdrowia, ale Kardynał Jmć *Eurini* Arcy-Biskup Tyczeński nader niebezpieczno zapadł na zdrowiu. General

Rossyjski Hrabia *de Schuwalow* od niejakiego czasu w Rzymie bawiący otrzymał pozwolenie aby własnym kosztem kazał starożytności rozmaite z ziemi w Mieście *Palombarra* dobywać.

Z H I S Z P A N I I

Z Cadix d. 1. Kwietnia.

Flotta, która do *Vera-Cruz* posłana być miała, po zaczętej żegludze, przeciwnemi wiatrami przymuszona, tu nazad powróciła, po dwóch dniach spoczynku, znowu dnia 22 przelzłego miesiąca wiatr pomyślny mając pod żagle wyszła z trzema innymi rozmaitemi towarami naładowanemi okrętami, z których jeden do *Buenos-Ayres*, drugi do Hawany, trzeci do Peru wii uda się. Okręt wojenny *le Terrible* nazwany, tegoż dnia pod żagle wyszedł, mając do wysp Kanaryjskich udać się z Gubernatorem przyszłym pomienionych wysp, i całą jego familią. Trzy Xebeki pod Komendą *Don Antoniego Barcelo* zostające, dnia 29 przelzłego miesiąca na szródziemne morze udały się. Dnia onegdajszego przybyły tu z Hawany 3 statki cukrem i innymi towarami naładowane. Dnia dzisiejszego

ieszcze z tegoż Kraiu statek ieden przybył. Statek Francuski *la Normande* nazwany tu przybył, i w krótcie dalszą do wysp Francuskich Indyjskich, mianowicie do wyspy *Bourbon*, przedsięwzięcie żeglugę. Procent 3 od sta nałożony na wyprowadzone z Kraiu talary Hiszpańskie, pomnożony jest z rozkazu Królewskiego do 4 od sta.

Z F R A N C Y I

Z Paryża d. 25. Kwietnia.

Xiążę *de Lemballe* Syn Xiążęcia *de Penthièvre* oświadczywszy w ciężkiej chorobie swojej, iż SS. Sakramentami pragnął być opatrzony, po przyjęciu onych w Letarg nieiakł wpadł, z kąd pogłaska ośmiłerci iego rozsziana była; ale potym z letargu tego wyłzedł, i dnia wczorayszego ieszcze był żyw. Lekarze ledwie iaką uleczenia iego nadzieję mają, ale że w kwiecie młodości zostaie, przeto nie zupełnie ieszcze rozpaczają. Co się tycze zdrowia Królowey Jeymci, wielkim one odnianom podlega: teraz Królowa Jeymc w słabości niewypowiedzianey zostaie. Parlament ogłosić kazał wyrok, mocą którego pod utratą życia zakazują aby po targach, przy

przedawaniu zboża, więcey nad 5 osób razem znaydowała się. We wsi *Savigny* w Lotaryngii żyte niewiašta pewna *Anna Barthelemi* nazwana więcey sta lat mająca. Pewności o iey wieku mieć nie można ponieważ wieś *Machet* w Lotharyngi, w której się narodziła podczas wojny za czasów Karola IV. Xiążęcia Lotaryńskiego zburzona była, ale że *Margrabi de Bassompierre* Oyca *Margrabini de Choiseuil* narodzonego 16 Marca 1675 Mianką była, przeto w noszą, że naymniey lat 110 mieć powinna.

Z Marsylii d. 25. Kwietnia.

Jest tu odgłos, iż Algierczykowie w famey rzeczy pokoy z Hollandyą zerwali. Hollendrów ten odgłos tym do większey porciąga troskliwości, iż dotąd żadney wiadomości nie mają o Kapitanie *Byrches* do Algieru z nowemi do zawarcia pokoju warunkami posłanym.

Z A N G L I I.

Z Londynu d. 23. Kwietnia.

Przeszłego Wtorku wielki rozruch powstał w oney części Miasta, którą *Wapping* zowią, z zwady niektórych osób partykularnych, z tey okazji 5 ludzi zabitych było, i nie pierwiey ustał,

aż żołnierzy na uspokojenie or-
nego posłano. W *Taxley* blisko
Peterborough w Hrabstwie *Nort-*
hampton także zmarney przy-
czyny do krwi rozlania przy-
szło. Dway sławni lekarze *Sut-*
ten i *Bond* dom namięli dla wygo-
dy tych, którzyby sobie zaszczepić
osnę kazali. Zgromadziło się
pospólstwo, otoczyło dom i okna
wytlukło, stało się to dnia 15 te-
go miesiąca. Nazajutrz toż po-
spólstwo zgromadzone, całe dom
ten zburzyć chciało. Nadeszło
kilka mieścian z *Peterborough*
dla dania odporu pospólstwu, ale
to należycie wbroń opatrzone
odpędziło ich, i wielu raniło. Po
otrzymanym zwycięstwie, dom
pomieniony z ziemią był zrów-
nany. Regimentowi ósmemu
piechoty pod Kommandą Gene-
rała *Webb* zostającemu kazano
kompanie wszystkie do zupeł-
ney liczby przyprowadzić, i tea-
że Regiment do *Nowego Yorku*
naznaczaią. Nowa Anglia i No-
wy-York dwie są prowincye we
wszystkim ustawom Parlamen-
towym sprzeciwiające się, z kąd
wnoszą, iż woyska nasze pomno-
żone tam będą dla skromienia
obywatelów, zwłaszcza, że nie
mówią nic o odesłaniu iakiego z
Ameryki, Regimentu. Anglia

niechętnie patrzy na posłanie
nowego woyska Francuskiego do
Korsyki. Paoli usiłuje zjednać
sobie przyjaźń Dworu naszego.
W *Nowym Yorku* okręty od 20
armat dla *Korsykanów* budują.
Korsykanów mają tu za ludzi
walecznych, którzy z nikąd nie
mając wsparcia, jednak i Genu-
eńczykom i ich sprzymierzonym
sprzeciwili się. Wiele tu powia-
dają ozmocnieniu floty naszej
na szródziemnym morzu. Co się
tyczy naszych negocyacyi z Por-
tugallią to tylko wiemy, iż Ka-
waler *Littleton* wszelkiego przy-
kłada starania dla ziednania im
pomyślnego skutku. Wyprowa-
dzenie złota z Portugallii w mo-
necie największą trudnością jest,
którą uprzętnąć Dwór *Lisboński*
nie myśli, niemniej cysza trudność
jest w otrzymaniu dawney wol-
ności Kupcom Angielskim, aby
żaden przełożony Komor nie
ważył się ich domy przetrząść,
lub którego z nich wareszt brać
bez daney na piśmie tego postę-
ku przyczyny. Te są przywile-
ie przedtym od Anglików mia-
ne, i onym wydarzte. Anglicy też
pragną wolności handlowania
w *Brazyli*, ale łatwo tego odstą-
pią, byleby im inne punkta były
pozwolone.

S U P L E M E N T

DO WIADOMOSCI WARSZAWSKICH

W WE SRZODE DNIA 25. MAJA ROKU 1768.

Z Londynu d. 22. Kwietnia. Rozruchy tuteysze z okazji obrania Pana *Wilkes* na poselstwo od Hrabstwa *Middlesex*, nie przebrana politykom naszym różnych uwag są krynicą. Jedni w postępkach Pana *Wilkes* i poselstwa do niego przywiązanego upatrują skutek zbyt cznie pomnożonej władzy Ministrów, drudzy Ministróm zadają gnuśność nie jaką kary godną, inni broniąc ich, utrzymują; iż inni są wyznaczeni na utrzymanie powszechney spokojności urzędnicy, do tych należy (mówi jeden z tych polityków) do tych należy łapać oskarżonych o to, iż spokojność powszechną niszczą, a nikt nie może przywłaścić sobie moc, prawami do urzędu ich przywiązaną. Tenże polityk wylicza prawa Angielskie przeciw burzycielom spokojności powszechney uczynione; kary którym mają podlegać są więzienie, pręgierz, &c. Za panowania zaś Jerzego I. takowi ludzie ogłoszeni są za zdrajców, a zatym *praecisó beneficisó clericatus* (a) na szubienicę skazani. Przydacie na koniec te słowa: „Witrymać się nie mogę, abym z tey okazji nie uważyl, iż Pan „*Wilkes* tym naybardziej przeciw generalnym wyrokom na łapanie wojuie, iż każdego obywatela dom zamkiem jego być powinien, w którymby pod obroną prawa bezpiecznym był od wszelkich

(a) *Beneficium Clericatus* jest w Anglii łaska winowaycom oświadczena w niektórych tylko przypadkach, naprzykład zaboystwie nie dobrowolnym, jeśli żadnego innego nie popełnili występku. Daig im Księgę Łacińską, pisaną Gotyckiego, z ktorey kilka wierszy czytają; zaczyn sędzia mówi; *Legit ut Clericus. A obwinionego na ramieniu piątnią i wolno wypuszczają.*

skich przykrości i gwałtów, a jednak ciż sami ludzie, którzy „krzyczą *Wilkes and Liberty*” tyle zburzyli domów własnychże „swoich współ obywatelów, przymusili ich do oświecenia okien „swoich, ciż sami mówię ludzie daleko więkzy uszczerbek „uczynili bezpieczeństwu prawami warowanemu, niż u- „czynić mogły generalne wyroki na łapanie Pana *Wilkes*, któ- „re tenże Jmć z zaślepieniami przyjaciół swymi z ostatnią „ohydą wspominają.

Z Wilna d. 14. Maia. Dzień 8 tego Miesiąca poświęcony S. Stanisławowi Patronowi Korony Polskiej i W. X. Litt: oraz Jmieniom J. K. Mci P. N. M. z wielką uroczystością był w tym Mieście obchodzony. Z rana o godzinie dziesiątej za zgromadzeniem się do tutejszego Katedralnego Kościoła Jchmciów XX. Biskupów Zienkowicza Suffragana Wileńskiego Sekretarza W., Horaina Referendarza Litewskich, Chomińskiego Suffragana Zmudzkiego, oraz Prałatów, i całej Prześwietney Kapituły, z przytomnym Państwem, odprawiła się solenna Misa na podziękowanie BOGU za pomyślne Najjaśniejszego Pana zdrowie, z przyzwoitym takiemu aktowi Kazaniem. Potym intonowane było *Te DEUM Laudamus*, pod czas którego dało się słyszeć stokrotne bicie z armat Artylleryi W. X. Litt. Wieczorem zaś na oświadczenie najżycliwszych ku temuż Najjaśniejszemu Panu chęci, w całym Mieście zapalone były Illuminacye. Między Pałacami, Wieżami i Kamienicami illuminowanymi, dystryngwowało się *Observatorium Królewskie* w tutejszey Akademii *Soc: JESU*, które gęstemi lampami wróżne linie według Architektońskich ozdób i symetryi budowania ułożonemi, tak wspólnie oświecone było, że się w cudne theatrum najpiękniejszego widoku zamienione być zdało. Pod ogromnemi Koronami i Piramidami z rozlicznych światel nad dachem ukształtowanymi, litery Imię Najjaśniejszego Pana z obu stron *Observatorii* wyrażające, a w późną noc znayodleglejszych Miasta ulic, i mieysc czytać się dające, lud kochający Króla Pana swego do powszechney radości, i wesółych okrzyków zagrzewały.

W przeszły poniedziałek, jako w dzień prawem naznaczony dla zagalenia Głównego Trybunału Litewskiego, Kadencyi

Wileńskiey Jchmć Panowie Deputaci ze wszystkich Woiewodztw i Powiatów Prowincyi Litewskiey zgromadzeni wraz z Xiążęciem Jmcią Radziwiłłem Pisarzem W. W. X. Litt: i Deputatem Mozyrskim zechawszy się do tuteyszego Kathedralnego Kościoła, wysłuchali Wotywy o Duchu S. mianey przez Jmci X. Zienkowicza Suffragana Wileńskiego, Sekretarza W. W. X. Litt: z Kazaniem przez Jmci X. Piara wybornemi słowy mówionym: po którym udali się do Izby Sądowej, gdzie zgodnemi głosy obrali zpośród siebie W. Trybunału Marszałkiem przereczonego Xiążęcia Jmci Pisarza, który tak Jchmciów Panów Kolegów swoich, iako też przytomne tu Państwo zaprosiwszy na Obiad i Kollacyą wspaniale czestował.

Nażaintrz Xiążę Jmć Głównego Trybunału Marszałek, Jchmć PP. Skokowski Sędzia Grodzki i Deputat Piński Vice-Marszałek, Janowicz Cześnik i Deputat Wilkomirski tegoż Trybunału Pisarz, przyzwoite Urzędowi swym wykonali przyśięgi. Tegoż dnia Jmć P. Soroka Miecznik i Deputat Oszmiański, zgodnie iest obrany Podskarbin.

Z WARSZAWY DNIA 25. MAJA.

J. K. Mć P. N. M. podług zwykley pobożności swoley znaydował się wraz z Panami tu przytomnemi Przez wszystkie dni Świąt dopiero zeszyłch na Nabożeństwie w Kollegiacie.

Dnia onegdayszego Xiążę Jmć Reppin Posel Wielki Rossyjski dawał w Młocinach o milę z tąd odległych wspaniałą ucztę, na ktorey Król Jmć P. N. M. wspólnie z Jchmć Państwem tu obecnym znaydował się.

Jchmć Panowie: Poniatowski, i Garczyński Generalowie Adjutańci J. K. Mci przybywszy tu temi dniami, mieli honor prezentowania się Królowi Jmci P. N. M.

Podaje się do wiadomości, iż w Pałacu Jmci P. Koniuszego W. Koronnego, znaydują się do przedania dwa powozy podróżne, to iest: Landan na Osob 4, i Kolaska Salka na Osob 3. Ktoby życzył sobie nabyć, ma się odezwąć do Burgrabiego tegoż Pałacu.

Ponieważ Diettych Celestin Stetnbach z Meklenburga rodem, dnia 26

Lutego 1768. nad Nadworną Dragonią Xiążęcia Jmci Sułkowskiego, w Warszawie mając Komendę, dezertował, przytym z Kassy Generalney tegoż Xiążęcia Jmci, znaczną ukradł Summę, oraz różne rzeczy, mając one pod swoim dozorem, więc na dniu 21 Czerwca, zrana o godzinie 9 ma się stawic przed Sądem Woyskowym Xiążęcia Jmci Sułkowskiego u Sztabu w Rydzeu, względem dezertacyi, i ukradzionych pieniędzy i rzeczy odpowiadać, i Dekretu oczekiwać w Rydzeu.
Sąd Woyskowy Xiążęcia Jmci Sułkowskiego.

Sławetnego Walentego Zbrochowskiego Mieszczanina Warszawskiego Zona z Jmienia Katarzyna, uszła przed lat dwudziestą z Warszawy, o której życiu lub śmierci pomieniony Zbrochowski nie może się dowiedziec, ktoby więc wiedział o niej, lub też śmierci iey, uprasza aby dał znać do Konsystorza tuteyszego.

Podaje się do wiadomości, iż imieniem Maciey Fornal średniego wzrostu, lat koło 23 mający włosu rudawego zapuszczonego, okrągławy twarzy czarniawey, oczu białawych, bez wszelkiej Barwy, tylko w kożuchu czarnym przeshodzonym, w pludrach Niemieckich, w sztyblach starych, w czapce granatowey z czarnym baranem, przystawszy tu w Warszawie za Fornala, kilka dni zabawiwszy we Wtorek Świąteczny przedwieczorem, wziął dwa konie, iednego jasno kasztanowatego, Mierzyna, drugiego karego rosleyszego i kulbakę Polską z mitukiem zielonym nowym Francuskiego sukna, z frandlą jedwabną z porządnym rzemiennym nawiązaniem, i więcej nabrawszy rzeczy różnych. uciekł, ktoby tego hultaja złapał uprasza się aby dał znać do Warszawy do Jęgomości Pana Sienickiego Burgrabiego Rożańskiego, Korrespondenta Warszawskiego, w Dworku J. W. J. P. Kasztelana Radomskiego na Nowym Mieście blisko Ratusza rezydującego, będzie miał znaczną rekompensę.

Podaje się także do wiadomości iż dzieciuk młody Imieniem Joan Karol Smit z tegoż samego Dworku 6. lat mający w sukienkach sagatysowych szarych, włosow białawych twarzy okrągławy dziś tydzień po południu zginął, ktoby otym dał znać dotegoż samego dworku na nowym Mieście będącym będzie miał znaczną nadgrode.